

Uchwała nr 7
Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem
z dnia 22 lutego 2024 r.

**w sprawie stanowiska dotyczącego prowadzenia przez Główny Urząd Statystyczny
badań statystycznych dotyczących młodzieżowych rad gmin, powiatów, miast
i jednostek pomocniczych gmin oraz młodzieżowych sejmików województw**

Na podstawie § 14a ust. 1 Regulaminu Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem, stanowiącego załącznik do uchwały nr 1 Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem z dnia 10 listopada 2023 r. w sprawie Regulaminu Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem, w związku z § 13 ust. 5-6 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 10 września 2019 r. w sprawie Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem (Dz. U. z 2019 r., poz. 1743; Dz. U. z 2021 r., poz. 1247) Rada przyjmuje uchwałę w następującym brzmieniu:

§ 1

26 maja 2020 r. Wiceprezes Rady Ministrów i Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego prof. dr hab. Piotr Gliński, we współpracy z Radą Dialogu z Młodym Pokoleniem, zwrócił się do Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z prośbą o „zbadanie i uwzględnienie w zasobach (dane.gov.pl) listy i liczby młodzieżowych rad gmin, które funkcjonują w Polsce na podstawie art. 5b ustawy o samorządzie gminnym oraz organów młodzieżowych przy powiatach i województwach, tworzonych na mocy aktów prawa lokalnego”.

Zgodnie z komunikatem opublikowanym na stronie internetowej Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w dniu 1 czerwca 2020 r., wyżej wskazane badanie miało na celu „określenie dynamiki rozwoju i zaangażowania młodych ludzi w działalność społeczną na szczeblu lokalnym”. Dodatkowo opracowanie i wgląd do danych statystycznych dotyczących młodzieżowych gremiów doradczych na poziomie jednostek samorządu terytorialnego miało ułatwić prace podejmowane nie tylko przez Komitet do spraw Pożytku Publicznego i Radę Dialogu z Młodym Pokoleniem, lecz również przez młodzieżowe rady gmin, władze samorządowe i organizacje pozarządowe.

Niestety do chwili obecnej Główny Urząd Statystyczny nie przeprowadził jakiegokolwiek badania, które w kompleksowy sposób przedstawiłoby aktualny stan funkcjonowania młodzieżowych rad i sejmików jednostek samorządu terytorialnego, zwłaszcza z

uwzględnieniem zmian wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym, ustawy o samorządzie województwa oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1038) i wpływu pandemii wirusa SARS-CoV-2 na partycypację młodzieży w przestrzeni publicznej.

Jednocześnie Rada Dialogu z Młodym Pokoleniem pragnie wyrazić olbrzymie wyrazy uznania wszystkim organizacjom pozarządowym oraz autorkom i autorom badań, opracowań naukowych, raportów, zestawień statystycznych i innych materiałów w tematyce młodzieżowych rad i sejmików, które zostały przeprowadzone w ostatnich latach i pozwoliły znacząco poszerzyć wiedzę w zakresie działalności młodzieżowych gremiów doradczych na poziomie jednostek samorządu terytorialnego.

W związku z powyższym, Rada Dialogu z Młodym Pokoleniem zwraca się w niniejszym stanowisku do Minister do spraw Społeczeństwa Obywatelskiego i Przewodniczącej Komitetu do spraw Pożytku Publicznego Agnieszki Buczyńskiej o ponowienie prośby do Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w celu rozpoczęcia prowadzenia przez Główny Urząd Statystyczny badań statystycznych dotyczących młodzieżowych rad gmin, powiatów i miast oraz młodzieżowych sejmików województw, działających na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40, 572, 1463, 1688), ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r., poz. 1526; z 2023 r., poz. 572) i ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 2094; z 2023 r., poz. 572, 1688), a także młodzieżowych rad jednostek pomocniczych gmin tworzonych na podstawie aktów prawa miejscowego.

Zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 773), badania statystyczne w tematyce funkcjonowania młodzieżowych rad i sejmików powinny polegać na zbieraniu, gromadzeniu i opracowywaniu danych statystycznych oraz ogłaszaniu i udostępnianiu wyników dokonanych obliczeń, opracowań i analiz, w tym podstawowych wielkości i wskaźników. Dane statystyczne dotyczące młodzieżowych gremiów doradczych na poziomie jednostek samorządu terytorialnego powinny obejmować w szczególności takie informacje jak istnienie młodzieżowej rady lub sejmiku we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego – z podziałem na gminy (wiejskie, miejsko-wiejskie, miejskie na prawach powiatu, miejskie bez praw powiatu), jednostki pomocnicze gmin,

powiaty i województwa – oraz długość kadencji, liczba radnych, forma wyboru radnych i kryteria potrzebne do spełnienia przez kandydatów, wysokość środków przeznaczanych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na działalność młodzieżowej rady lub sejmiku (i dodatkowo istnienie stałego budżetu młodzieżowej rady lub sejmiku), funkcjonowanie opiekuna młodzieżowego organu, liczba i tematyka komisji lub zespołów roboczych, dysponowanie przez młodzieżowy organ możliwością zgłoszenia wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej, liczba skierowanych przez młodzieżową radę lub sejmik zapytań lub wniosków do wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty powiatu lub marszałka województwa i istnienie we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego dokumentu strategicznego na rzecz młodzieży.

Rada Dialogu z Młodym Pokoleniem i działający w jej ramach Zespół ds. ewaluacji procesu wzmocnienia młodzieżowych rad i sejmików przy jednostkach samorządu terytorialnego wyrażają gotowość do wsparcia Minister do spraw Społeczeństwa Obywatelskiego i Przewodniczącej Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w zakresie współpracy z Głównym Urzędem Statystycznym na rzecz podjęcia przygotowań w celu właściwego przeprowadzenia badań statystycznych dotyczących młodzieżowych rad gmin, powiatów, miast i jednostek pomocniczych gmin oraz młodzieżowych sejmików województw.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.